Z domova / Slovensko | 27. prosinec 2018 |

Mladí musia byť veľmi zmätení. V škole ich učia a v novinách im píšu o zločinnom socialistickom režime, internet je plný hanlivostí o socializme, o komunistickej ideológii, ktorá bola „uhnutá“, pokrivená, riadená a čo je zaujímavé, nie však nekvalitná.

Najlepšie to dokumentovala počas Vianoc najsledovanejšia televízia Markíza, ktorá ako každoročne vsadila na rozprávky z čias socializmu. Veď Princeznú so zlatou hviezdou na čele odvysielala tieto sviatky tri či štyri krát. Tři oříšky pro popelku dva krát, rovnako aj Pyšnú princeznú, i Soľ nad zlato. Nechýbal ani Pacho – hybský zbojník, či Perinbaba. A zo sovietskej produkcie Mrázik. V STV dva krát zase Cisárov pekár a Pekárov Cisár.

Markíza teda vsadila na osvedčenú socialistickú tvorbu. Nuž, asi nebola taká zlá, ako o nej mnohí tvrdia a známy je aj výrok po „nežnej“ už nežijúceho Mariána Labudu, ako musel svoju tvár prepožičiavať zločinnému režimu. Nuž, nemusel, ale faktom ostáva, že počas socializmu bol jedným z najobsadzovanejších hercov, ak nie najobsadzovanejším! Prečo asi? Hercom bol výborným, ale boli aj lepší! Zainteresovaní vedia prečo. Nakoniec sa ako gróf predstavil v Pachovi aj teraz na Vianoce.

Ale vráťme sa k rozprávkam. Tie boli v socializme dielami detských redakcií v Československej televízii v Prahe, v Brne, v Ostrave, v Bratislave i v Košiciach. Od čias Rybníčka detská redakcia v STV neexistuje. Jednoducho ju ako Generálny riaditeľ spolu so suitou krízového (skôr krížového pozn. autora) manažmentu nezmyselne zrušil spolu dnes už nežijúcim Majstrom N, ako aj mnoho iných profesií a vyhodil z televízie namiesto lemplov profesionálov, na čo trpí z hľadiska kontinuity Slovenská televízia dodnes. Možno aj za to dostal titul Manažér roka!!!

Za 65 tokov existencie televízie v Československu vzniklo od roku 1953 do 1989 množstvo krásnych rozprávok pre deti. No tie vyššie spomínané sa kvalitatívne dostali na úplný piedestál. Nie je asi dospelého človeka, ktorí by spomínané prekrásne diela nevidel. Mnohokrát ako dieťa, ako rodič i ako starý rodič. A stále sú skvostami počas vianočných sviatkov, ktoré si rád pozrie každý. A na sledovanosť si teda prišla aj Markíza.

Asi v tomto novom režime, v tejto pseudodemokracii , v ktorej každý môže robiť všetko (napr. aj nelekár lekára, aj nevzdelanec ústavného činiteľa, starostu a pod.), v tejto oblasti nebude všetko také ružové, keď som počas celého času 30-tich rokov novej éry nezaregistroval ani jednu jedinú krásnu rozprávku, ktorá by zarezonovala tak, že by som si ju zapamätal tak dôsledne ako slová : „Já Kazisvět šestý, z boží vůle král“a každoročne si ju pozrel na Vianoce. Žiaľ, nemáme takých výrazných hercov a scenáristov , ale máme povrchnosť a aj zase elektroniku i triky. No ani tie nezastúpia klasiku, krásnu tému, dopodrobna prepracované víťazstvo dobra nad zlom.

Asi to bude v tom, že dnes scenáristovi nikto neoponuje. Ak zoženie režiséra a ten producenta s peniazmi, tak sa ide do práce. Lenže jeden mozog nie je viac, ako viac rozumov. Áno, počas socializmu do scenárov vstupovali a zasahovali nadriadení a aj ideológovia strany. Tí však strážili nie dej, ale chorobne možné záblesky kapitalizmu, čím mnohokrát nezmyselne uškodili dielu. Niekedy hľadali v somarine politikum.

No tým, že scenáristovi i režisérovi oponovali viacerí nadriadení – teda zväčša ostrieľaní profesionáli v televízii, dostávalo dielo podľa hesla : „Viac hláv, viac rozumu“! punc vysokej kvality., ale najmä krásy. Ja stále len dúfam, že sa dožijem toho, že pokračovanie Perinbaby bude aspoň konečne takým pokračovateľom československej tradície fantastických rozprávok, ktorú si rád pozriem každé Vianoce.

Pavel Jacz

Zdroj: http://paje.blog.pravda.sk/2018/12/27/vianocny-socializmus-v-telvizii-markiza

Sdílet